

5329 in ecclesia Montis Casini.

HIC REQVIES
HILARVS
famulus XPI

Federicus apud Marinium sch. 2475 (unde mihi excerpit Rossius) et inter Gervasiana.

2 HILARIVS Gerv.

5330 in claustrum Montis Casini.

RVBENIO VALERIO QVI VIX ANN
XXV MENSES VII DEPOSI
TVS IN PACE VII IDVS IVNIAS
RVBENIVS BRACCIATVS ET
LICINIA VICTORINA

Bongianelli cod. Vat. 5237 f. 254 (inde Donius cod. Barb. p. 405).
Nominum ratio mira est potestque suspicionem movere.

LXIV. INTERAMNA LIRENAS SVCASINA (prope S. Giorgio). Tribu Teretina.

Sequitur Interamna (sic Cicero Phil. 2, 41, 105, Livius, Velleius, index coloniarum infra citati; Ἰντεράμνον libri Diodori 19, 105, ut videtur; Ἰντεράμνιον Strabo 5, 3, 9 p. 237) cognomine Sucasina vel Lirenas (Plinius hist. n. 3, 5, 64: *Interamnates Sucasini* — sic Leid. — *qui et Lirenates, Interamnates Lirenates* n. 4860; *Interamnat. Liren.* n. 5197; Livius 9, 28, ubi quod optimus codex habet casu quarto *internam casinam* emendavi mus. Rhen. 8 p. 623), scilicet ut distinguatur ab Interamnis duabus aliis Nahartium, hodie Terni, et Praetuttianorum, hodie Teramo. Cives appellantur Interamnates (Plinius l. c.; Liv. 10, 39, 4). Eo coloniam iuris Latini deduxerunt Romani a. u. c. 442 testibus Diodoro 19, 105 et Velleio 1, 14 et Livio 9, 28 (cf. 10, 36): *et Interamnam Sucasinam ut deduceretur colonia, senati consultum factum est; sed triumviros creavere ac misere colonorum quattuor milia insequentes consules M. Valerius P. Decius*. Fuit inter colonias quae bello Hannibalico militiam detrectabant (Liv. 27, 9) et propterea poenas subiit (Liv. 27, 9). Posteriore tempore Interamna quamquam reperitur in indice coloniarum quae dicuntur (p. 234: *Interamna oppidum: muro ducta: a triumviris est munita: iter populo non debetur: ager militi metyco est adsignatus in laciniis limitibus intercivis*), vere ut reliquae coloniae Latinae *municipii* locum obtinuit (n. 5332. 5338. 5339. 5411) recta a *quinquennialibus* (n. 5338. 5339. 5405 cf. n. 5186) *quattuorvirisve iure dicundo* (n. 5338. 5339. 5340. 5344 cf. n. 5186. 5196. 5405. 5410. 5411), item a *praefectis* (cf. n. 5405 cum adn. et n. 5411), denique a *quaestoribus* (n. 5343. 5345).

Ordo *senatus* vocabulo utitur (n. 5338; cf. n. 5196). Sacerdotes inveniuntur *pontifices* (n. 5338. 5339 cf. n. 5186. 5411) et *seviri Augustales* (n. 5341. 5346; *sevir Interamn. et Aug.* n. 5347), in his ornatus *bisellio* et *ornamentis decurionalibus*, *functus* autem *oneribus decurialibus* (n. 5348). Raro tamen memoratur utpote extra vias consulares sita; nam minus proprie Livius 10, 36 (cf. c. 39 et 26, 9) Interamnam ait Latina via fuisse. In tribu Interamnates censi sunt Teretina (n. 5344 cet.) pariter atque Casinates.

Auctores iidem fere sunt quos adhibuimus ad Casinum et Aquinum.

Oppidum stetit ad pontem *delle Sogne* sive *delli Sigli* dictum, ubi exiguus rivus ex agro Aquinati defluens in Lirim a sinistra incidit, quinto fere lapide tam a Casino quam ab Aquino, cum nomen comprobatur loci hodie deserti quod est *Termini* vel *Terami* (cf. Cluverius Ital. p. 1039; Gattola ad hist. abb. Casin. acc. II p. 760) tum tituli quos ibi post alios ego vidi per campos iacentes, aperte olim expositi intra moenia Interamnatium. Eodem retuli qui innotuerunt ex pagis proximis S. Apollinare, S. Giorgio, Pignataro, item ex S. Andrea di Vallefredda. Ulterius Minturnas versus repertos quamquam et ipsos Interamnatium esse iudico, tamen separavi; repertos Piumarolae malui cum Aquino contribuere, cui vicus is propior est quam Interamnae. Nihilominus complures tam ex titulis Piumarolae repertis, in his ipsos fastos n. 5405, quam ex adservatis in museo Casinati, ut n. 5186, vere Interamnatium esse nullus dubito.

5331 [= 4197] in pago S. Apollinaris ad Lirim GATT.; rep. in ruderibus Interamnae Lirinatis nunc Termine dicionis monasterii Casinensis, advecta prope oppidum S. Apollinaris et ibi adservata in hortis eiusdem monasterii HENRIQUEZ.

SOLI · IN
VICTO · COMITI
AVG · N

Gattola p. 740 n. 39; Henricus Henriquez praefectus Maritimae et Campaniae misit Muratorio 16 Oct. 1735 (inde Mur. ed. 28, 2).

Vv. divisi ad Mur. — 3 AVGENIO Gatt. improbante Mur.

5332 [= 4207] Termini in un'aja avanti la masseria di Ricardo Carlomusto MASC., similiter NOT.; rep. nuper in ruderibus Interamnae hodie Pontecorvi nella nuova fabbrica del casino dei Spiridigliozzi Cerro, nella contrada ponte Perischi BERG.

Masciola:

ornamenta epistylli
..... COS...
..... PONTIF · MAX
PATRONO · MVNICIPI

Notarjanni:

ANSARVM...CO...TER...
..IC...HIRTIO PONT · MAX ·
PATRONO · MVNICIP...

F

Bergamaschi:

tri-vas-tri-bu-tri-lar-tri-
gly-cu-gly-cra-gly-va-gly-
phum lum phum nium phum phum

..... IMP · COS · TER...
..... VIR · PONT · MAX

..... MVNICIP

INT.....

5

Masciola ms. qui vidit; Notarjanni p. 179; Franc. Xav. Bergamaschi Pontecorvensis misit a. 1876.

'Rosa dal tempo e dall'acqua che vi cade, servendo di tavola da mangiare' MASC.